

Verdi «Don Carlo» lõi teemandina särama

KERSTI INNO
muusikakriitik

Kuuldused vaid mõne aasta eest Estonia mängukavast kadunud «Don Carlo» taaslavastamisest panid esialgu õlgu kehitama. Kahtlused hajusid reedesel esietendusel, mil Verdi suurooper tõusis publiku ette värske ja stiilse muusikaliselt viimistletud lavastusena.

Verdi ooperites on ajastu vaimu ja võimukoridoride mõrkjat hõngu, mida helilooja parlamendisaadikuna hästi tundis.

Schilleri draama põhjal kirjutatud «Don Carlo» on poliitiline ooper valitseja vastutusest, maailmavaadete pörkumisest ja inkvisitsioonist 16. sajandi Hispaanias, kuid ka üksindusest, armastusest ja inimsuhetest. Siin põimub hulk fataalseid ja igavikulisi teemasid. On, mille üle mõtiskleda.

Tänapäeval näeme, kuidas vahendeid valimata pürgitakse magusana näiva võimu poole. Sageli jääb aga vastutus tagaplaanile.

Verdi ooperite kangelased, kes on sünnilt valitsejad, tunnevad vastutust hoopis teistsugusena. Riigi huvides sõlmitakse abielusid, tuuakse ohvraks isiklik õnn ja elugi...

Head Verdi-lauljad

Kuus aastat tagasi tegi Verdi «Don Carloga» noort muusiko

Estonia teatri «Don Carlo» avab solistide vokaalsed võimed: pildil Riina Airene Eboli ja Rauno Elp Rodrigo di Posana.

«Don Carloga» peent muusikalist tööd itaalia dirigent Carlo Felice Cillario. Paul Mägi meistrikäsi lihvis «Don Carlot» veelgi ja teemant lõigi esietendusel särama. Ei mäletagi Estonia lavalt nõnda ühtlaselt kõrget muusikalist taset!

Siinkohal meenuvad võrdluseks Eesti Filharmoonia Kammerkoori Tormise-kavad ja Pärdi teoste ettekanded koos Tallinna Kammerorkestriga, mis on kõrgtasemeni jõudnud Tõnu Kaljuste aastatepikkuse tööga.

Anna Konteki lavakujundus on napp, ent stiilne. Kloostri ja kuningapalee sammaste vahel liiguvad elegantselt riietatud tegelased. Kostüümid on kuninglikult kaunid – Kustav-Agu Püü-

Ooperi esietendus

Giuseppe Verdi «Don Carlo»

Muusikaline juht ja dirigent Paul Mägi, lavastaja Neeme Kuningas, kostüümikunstnik Kustav-Agu Püüman, lavakujundus Anna Kontek (Soome) ja Neeme Kuningas.

Osades Vello Jürna, Asta Krikšciunaite (Leedu), Mati Palm, Rauno Elp, Riina Airene, Teo Maiste.

Estonia teatris 10. novembril

mani pärandus eelmisest lavastusest.

Väliselt on etendus staatiline. Domineerib Verdi muusika, mõjudes iseäranis sugestiivselt tänu sügavalt tunnetatud rollilahendustele, mis omakorda tuleb lavastaja Neeme Kuninga

keskendatusest muusikalisele dramaturgiale ja rollisuhetele.

Psühholoogilise draama õhustikus on avanenud ka solistide vokaalsed võimed. Esietenduse põhjal võib tõepoolest väita, et Estonias on suurepärased Verdi-lauljad!

Mati Palmi mitmekümneaastane Filippi-kogemus eeldanuks teada-tuntud kvaliteeti. Ometi üllatas ta reede õhtul oma kuulsas aarias erilise tundesügavuse ja nüansipeenusega.

Haarav muusikadraama

Vaataja silme all sündiv kunstiime ongi see, mis toob publiku ikka ja jälle ooperiteatrisse. «Don Carlo» esietendus oli selles mõttes eriti helde.

Asta Krikšciunaite Elisabetta ja Riina Airene Eboli aariat kuulates tekkis kratsiv tunne käestlibisevast kõrghetkest, mis ei sünni tavaliselt salvestusel, vaid kasvab välja etenduses rolli süvenenud osatäitmisest.

Üksikute ja kannatavate tegelaste vahel toimetas Rauno Elp targa ja tarmuka Rodrigo di Posana – samuti õnnestunud ja ka vokaalselt tasakaalus osatäitmine.

Vello Jürna Don Carlos oli kirge ja kannatust, Teo Maiste Suurinkvisiitori osas hirmuäratavat jäikust. Huvitav oli jälgida erinevate liinide põimumist ansamblites.

Estonia teatri ooperitrupp esitas Verdi pika ja sügavtõsise ooperi kaasahaarava muusikadraamana.

Võib vaid ette kujutada, millise elamuse saanuks publik samast etendusest tõelises ooperimajas, kus ka *pianissimo* saali kandub.